

УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ ДРУКАРСТВА

Факультет ВИДАВНИЧО-ПОЛІГРАФІЧНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Кафедра КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з
науково-педагогічної з роботи

Утрин Я. М.

2018 р.

СИЛАБУС (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Педагогіка вищої школи

(шифр і назва навчальної дисципліни)

курс 1 семестр 3

спеціальність 126 «Інформаційні системи та технології»

освітня програма Інформаційні системи та технології

форма навчання денна

Викладач Гулько Степан Миколайович, канд. техн. наук.,

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступень, вчене звання)

проф. кафедри МТВГС

(посада, контактний телефон, електронна адреса)

«Узгоджено»

кафедра, що випускає КНІТ

(скорочена назва кафедри)

завідувач кафедри

Сеньківський В.М.
прізвище, ініціали

підпис

«11» червня 2018 р.

«Розглянуто»

кафедра, що випускає КНІТ

(скорочена назва кафедри)

завідувач кафедри

Сеньківський В.М.
прізвище, ініціали

підпис

«11» червня 2018 р.

Силабус _____ Педагогіка вищої школи
(шифр і назва навчальної дисципліни)

для студентів за спеціальністю 126 «Інформаційні системи та технології»

освітньою програмою «Інформаційні системи та технології»

«11» червня 2018 року. — 14 с.

Розробник: Гулько Степан Миколайович, к. т. н., професор, професор кафедри МТВГС
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Силабус розглянуто на засіданні кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій

Протокол від «11» червня 2018 року № 10

Завідувач кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій

 _____ (Сеньківський В.М.)

підпис

прізвище, ініціали

«11» червня 2018 року

Опис навчальної дисципліни
Предмет: ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 4	Галузь знань	Нормативна	
	12 Інформаційні технології		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): 126 Інформаційні системи та технології	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й,	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - <u>реферат</u>		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 5	Ступінь вищої освіти: магістр	Лекції	
		36 год.	год.
		Семінарські заняття	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		84 год.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид контролю: залік			

Мета навчальної дисципліни

Формування цілісного бачення навчально-виховних і педагогічних проблем, вміння знаходити способи їх оптимального вирішення.

Очікувані результати:

У результаті вивчення курсу студенти повинні:

- оволодіти ґрунтовними знаннями основних педагогічних категорій і понять, чіткою методологією педагогіки вищої школи;
- знати методологічні, психолого-педагогічні та методичні основи організації навчально-виховного процесу;
- мати професійні знання і навички щодо використання сучасних методів і форм організації навчально-виховного процесу, новітніх педагогічних технологій.

Тематичний план

№ з/п	Назва теми	Зміст теми	Лекції	Практ.	СР
1.	Педагогіка як наука, предмет та категорії та методи	Предмет педагогіки як науки. Основні функції та завдання педагогіки. Характеристика основних категорій і понять педагогіки: освіта, самоосвіта, навчання, виховання, самовиховання. Сутність поняття «педагогічне дослідження». Етапи педагогічного дослідження. Сутність і взаємозв'язок понять методологія, метод, методика дослідження. Основні підходи до класифікації методів дослідження. Характеристика теоретичних та емпіричних методів.	4	2	10
2.	Історія зарубіжної і вітчизняної педагогічної думки	Виникнення педагогіки як науки. Основні етапи розвитку. Виховні ідеали Стародавнього світу, епохи відродження. Загальні основи розвитку педагогічної думки в Європі. Соціально-історичні характеристики розвитку педагогічної думки в Україні.	8	4	10
3.	Педагогічна діяльність: сутність, структура, специфіка. Педагогічна культура	Сутність педагогічної діяльності. Специфіка діяльності педагога як організатора навчально-виховного процесу. Психологічна структура педагогічної діяльності. Функції педагога. Педагогічний професіоналізм. Професіоналізм знань, професіоналізм	4	2	10

		спілкування, професіоналізм самовдосконалення. Сутність педагогічної культури, її основні компоненти. Шляхи формування загальної і педагогічної культури. Педагогічне спілкування, його специфіка.			
4.	Основи дидактики вищої школи	Основні категорії і закони дидактики. Закономірності та принципи процесу навчання. Специфіка основних моделей освіти. Зміст освіти як проблема дидактики вищої школи. Освіта як система, процес і результат процесу пізнання. Планування навчання: основні питання комунікації, етапи планування навчання. Сучасні методи і форми організації навчального процесу. Сутність інтерактивних методів навчання, особливості їх використання.	6	4	10
5.	Сучасні технології навчання	Сутність і взаємозв'язок понять «освітні технології», «педагогічні технології» та «навчальні технології». Класифікація педагогічних технологій. Модульно-рейтингова технологія навчання. Технологія проблемного та групового навчання. Ігрові технології та їх характеристики. Характеристика сучасних інформаційних (комп'ютерних) технологій та технології дистанційного навчання.	6	2	10
6.	Виховання як система. Концепції демократизації й гуманізації процесу виховання молоді	Сутність процесу виховання, його мета і завдання. Соціально-особистісний аспект виховання. Теорії виховання. Основні напрями і форми виховання. Методи виховної роботи. Психологічні проблеми процесу виховання. Мета національного виховання і шляхи її реалізації. Концепції демократизації й гуманізації процесу виховання молоді.	4	2	10
7.	Педагогічна іміджологія. Формування	Педагогічна іміджологія як складова прикладної іміджології. Мета педагогічної	4	2	6

позитивного іміджу вищих навчальних закладів	іміджології. Загальні риси іміджу педагога. Структура образу педагога. Критерії вибору моделі поведінки педагога. Створення іміджу навчального закладу. Проблеми формування іміджу приватних ВНЗ. Функції іміджмейкерів ВНЗ. Заходи щодо підвищення іміджу освітніх закладів.			
Всього		36	18	66

Плани семінарських і практичних занять

Заняття 1

1. Сутність педагогіки як науки. Основні завдання сучасної педагогіки вищої школи.
2. Предмет і функції педагогіки.
3. Характеристика понятійно-категоріального апарату педагогіки.
4. Поняття науково-педагогічного дослідження, його види
5. Методи дослідження та їх вибір.
6. Зв'язок педагогіки з іншими науками.

Заняття 2

1. Основні етапи розвитку педагогіки як науки.
2. Виховні ідеали Стародавнього світу.
3. Педагогічна думка епохи Відродження.
4. Загальні основи розвитку педагогічної думки в Європі.
5. Соціально-історичні характеристики розвитку педагогічної думки в Україні.

Заняття 3

1. Педагогічна діяльність: сутність і основні напрями.
2. Психологічний аспект педагогічної діяльності. Функції педагога.
3. Професійна майстерність педагога.
4. Педагогічна культура, її основні компоненти.
5. Шляхи формування загальної і педагогічної культури. Педагогічні цінності.
6. Педагогічне спілкування.

Заняття 4

1. Категорії і закони дидактики. Закономірності та принципи процесу навчання
2. Зміст освіти як проблема дидактики вищої школи.
3. Планування навчання: основні питання комунікації, етапи планування навчання.
4. Сучасні методи і форми організації навчального процесу.
5. Сутність інтерактивних методів навчання, особливості їх використання.

Заняття 5

1. Сутність і класифікація педагогічних технологій.
2. Взаємозв'язок понять «освітні технології», «педагогічні технології» та «навчальні технології».
3. Технологія проблемного та групового навчання.
4. Ігрові технології та їх характеристики.
5. Сучасні інформаційні технології та технології дистанційного навчання.

Заняття 6

1. Проблема виховання в сучасній педагогіці: мета, завдання.
2. Психологічні проблеми процесу виховання.
3. Напрями, методи і форми виховання у вищій школі.
4. Соціалізація особистості і виховання.
5. Національне виховання молоді: шляхи реалізації.
6. Напрями демократизації та гуманізації процесу виховання молоді.

Заняття 7

1. Педагогічна іміджологія, її сутність і специфіка.
2. Імідж педагога, структура і чинники формування.
3. Напрями побудови іміджу навчального закладу.
4. Заходи щодо підвищення іміджу освітніх закладів.

Індивідуальні завдання

Підготовка та презентація реферату

Теми:

Сутність педагогічної майстерності в сучасній педагогіці
Форми організації навчання у вищій школі
Порівняльний аналіз системи вищої освіти у європейських країнах та Україні
Сучасні тенденції розвитку закордонної освіти
Вища освіта в Польщі
Вища освіта в Німеччині
Вища освіта у Франції
Вища освіта в Японії
Вища освіта у США
Шляхи реформування вищої освіти в Україні
Зміст категорії «виховний ідеал» і його значення у формуванні особистості
Напрями і механізми соціалізації особистості
Зміст сучасного українського виховання
Сучасні гуманістичні теорії, концепції і підходи до виховання особистості
Психолого-педагогічні основи виховання
Сучасні технології навчання
Сучасні дидактичні концепції освіти
Особистісно орієнтоване навчання: переваги і недоліки
Сутність, форми і методи педагогічної риторики
Критерії, способи і системи оцінювання
Сутність проблемного, ігрового і модульного навчання
Поняття про дидактичні принципи у вищій школі, їх загальна характеристика і функції
Нормативно-правова база у сфері освіти: переваги і недоліки
Зміст і державний стандарт вищої освіти в Україні

Методи викладання та навчання:

Для викладання використовуються лекції із застосуванням роздаткового матеріалу, семінарські та практичні заняття, написання та презентація реферату, виконання індивідуальних письмових і тестових завдань.

Система оцінювання:

Знання оцінюються на основі:

- поточного контролю (50%);
- виконання модульних завдань (50%);

При оцінці завдання викладач звертає увагу на знання теорії, структурованість відповіді, здатність поєднати теорію з прикладами практичного застосування, вміння аналізувати конкретну ситуацію, використовувати набуті теоретичні знання на практиці.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре

74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

1. Вишневецький О.І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки. – Дрогобич: Коло, 2003.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: [Методичний посібник для студентів магістратури] / С.С. Вітвицька. - К.: Центр учбової літератури, 2003. – 384 с.
3. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: «Академія», 2000.
4. Кайдалова Л. Г. Педагогічна майстерність викладача : навч. посіб. / Л. Г. Кайдалова, Н. Б. Щокіна, Т. Ю. Вахрушева. – Х. : Вид-во НФаУ : Золоті сторінки, 2009. – 140 с.
5. Кайдалова Л. Г. Психологія спілкування : навч. посіб. / Л. Г. Кайдалова, Л. В. Пляка. – Х. : Вид-во НФаУ : Золоті сторінки, 2011. – 134 с.
6. Кайдалова Л. Г. Системний підхід у вищій освіті : метод. рекоменд. [для магістрантів зі спец. 8.18010021 «Педагогіка вищої школи»] / Л. Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська. – Х. : В-во НФаУ, 2013. – 39 с.
7. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: [Навч. Посіб]. / А.І. Кузьмінський. - К.: Знання, 2005. – 486 с.
8. Лутаєва Т. В. Педагогічна культура : навч. посіб. / Т. В. Лутаєва, Л. Г. Кайдалова. – Х. : НФаУ, 2013. – 156 с.
9. Лутаєва Т. В. Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні : навч.-метод. посіб. / Т. В. Лутаєва. – Х. : НФаУ, 2014. – 104 с.
10. Лутаєва Т. В. Світовий досвід і тенденції розвитку університетської освіти : навч. посіб. / Т. В. Лутаєва, Л. Г. Кайдалова. – Х. : НФаУ, 2015. – 168 с.
11. Педагогічні технології у неперервній освіті: Монографія / За ред. С.О.Сисоєвої. – К.: Віпол, 2001.
12. Перспективні освітні технології: навчально-методичний посібник / за ред. Г.С.Сазоненко. – К.: Гопак, 2010.
13. Сабатовська І.С. Соціологічні дослідження в освіті : метод. рекоменд. [для магістрантів зі спец. 8.18010021 «Педагогіка вищої школи»] / І.С.Сабатовська. – Х. : НФаУ, 2014. – 56 с.
14. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи. [Навчальний посібник]. / М.М. Фіцула. – К.: 2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://academia-pc.com.ua/product/213>.